

STICHTING **DE KIM**

Actief in de samenleving

Jaarverslag 2021

Stichting De KIM

Inhoud

Voorwoord	3
Projecten	4
1. <i>Laudato si</i> : Geloof, Duurzaamheid en Toekomst. Apeldoorn	4
2. Arnhemse Wereldvrouwen: Interreligieuze en interculturele dialoog.	5
3. Nijmegen in Dialoog	5
4. Zinvol Gelderland	6
5. Blaadjes van Betekenis	7
Ten slotte	8
Bestuur en organisatie	8

Voorwoord

Het jaar 2021 werd gekenmerkt door de greep die het coronavirus op onze samenleving had. Gelukkig zagen we aan het einde van het jaar de positieve ontwikkeling naar het beheersen van het virus.

Corona heeft op ons allen, op de gehele samenleving, een enorm effect gehad. Eenieder van ons zag zijn of haar leven grondig veranderd. Persoonlijke contacten en ontmoetingen met anderen waren nauwelijks meer mogelijk.

Alhoewel Nederland in vergelijking met vele andere landen in de wereld een rijk land is, is er ook een tendens te zien dat er een aanzienlijke groep mensen is die in de knel zitten, die in armoede moeten leven en zich elke dag zorgen maken over de volgende dag.

Als organisatie voor maatschappelijk activeringswerk hebben wij als doel deze groep mensen betrokken te houden bij de samenleving, hen waar mogelijk en samen met anderen daarin bij te staan. Zodat hun menselijke waardigheid behouden blijft.

Wij zagen dat corona deze mensen diep raakte, dat zij zich nog meer dan voorheen niet meer als volwaardig onderdeel van de samenleving zagen en voelden.

Dat is de opdracht die de KIM zich geeft om activiteiten op te zetten zodat zij zich weer aangesloten kunnen voelen bij onze samenleving. In dit jaarverslag kunt u lezen op welke wijze wij dit in 2021 hebben gedaan.

Piet Kuijper, voorzitter Stichting De KIM

Projecten

In 2021 is De KIM aan de slag gegaan of verder gegaan met de uitvoering van de volgende projecten:

1. *Laudato si*: duurzaamheid, geloven en toekomst.
2. Project Arnhemse Wereldvrouwen Interreligieuze en interculturele dialoog
3. Nijmegen in Dialoog
4. Zinvol Gelderland
5. Blaadjes van Betekenis

1. *Laudato si*: Geloof, Duurzaamheid en Toekomst. Apeldoorn

Op 10 juni 2021 vond er een landelijke online conferentie plaats rondom geloof, duurzaamheid en toekomst. Deze werd georganiseerd door de *Laudato si* alliantie Nederland waar De KIM deel van uit maakt. Doel van de conferentie is een breed scala aan katholieke en algemeen/christelijke organisaties te verenigen rond de inzet voor duurzaamheid in de lijn van *Laudato si*. Vijftig r.k. organisaties hadden zich hiervoor aangemeld. Stichting De KIM fungeerde als dagvoorzitter van de conferentie.

De inzet van de conferentie was enerzijds dat de organisaties op het gebied van duurzaamheid elkaar (beter) weten te vinden en hun activiteiten rond duurzaamheid hierdoor meer impact kunnen krijgen voor de toekomst. Anderzijds is de inzet om de eigen visie van *Laudato si* op duurzaamheid als 'zorg voor het gemeenschappelijk huis' in het publieke domein duidelijker naar voren te brengen. De online conferentie diende verder als voorbereiding om in 2022 een brede publieksconferentie te organiseren. Mgr. De Korte, bisschopreferent kerk en samenleving, verzorgde het openingswoord en prof. Borgman en lector Jeike Wallinga verzorgden elk een inleiding over duurzaamheid als teken van de tijd en over weten en handelen als het gaat om duurzaamheid.

De kerk heeft een bijdrage te leveren, aldus mgr. De Korte. Met name als het gaat om motivatie en oog hebben voor de lange termijn. Het was mooi om te zien hoe de deelnemers met elkaar in gesprek gingen in de *breakout rooms* en zich daarin wisten te verbinden met onze christelijke spiritualiteit in relatie tot de uitdaging van deze tijd.

U kunt de conferentie terug zien op: <https://www.youtube.com/watch?v=XcwEuUsk7Ow>.

Dat De KIM in dit jaar meer landelijk dan lokaal acteerde was ook zichtbaar in de participatie op 29 januari tijdens een webinar over de nieuwe pauselijke encycliciek *Fratelli tutti*. Stichting De KIM was een van de moderatoren van de workshops. In het plenaire deel waren er 265 deelnemers, er hadden zich 350 mensen opgegeven. Alles wijst er op dat er dit jaar een sterk nieuw elan rondom duurzaamheid en sociale gerechtigheid handen en voeten heeft gekregen binnen het Katholiek Sociaal Denken. Om plannen op een professionele wijze uit te voeren, zal de *Laudato si* Alliantie Nederland begin 2022 een secretariaat inrichten met een parttime coördinator (0,6 fte) en een parttime communicatiemedewerker (0,4 fte).

2. Arnhemse Wereldvrouwen: Interreligieuze en interculturele dialoog.

Dit project is gestart in 2017 en opgezet voor en door vrouwen ten behoeve van interreligieuze dialoog en interculturele uitwisseling in de stad Arnhem. Wij willen met dit initiatief de polarisatie in de stad tegengaan en een tegengeluid bieden. Het project wordt gecoördineerd door stichting De KIM. Het project bereikt vrouwen jong en oud, laag- en hoog opgeleid met diverse culturele en religieuze achtergronden; vrouwen met interesse voor zingeving, levensbeschouwing en verdieping. Geïsoleerde vrouwen en opvoedsters van kinderen, vrouwen uit AZC's en nieuwkomers. De kerngroep heeft op 8 oktober een inhoudelijke bijeenkomst gehouden met als thema: 'van gebedshuis tot gebedskleed'. Een online evenement tijdens internationale vrouwendag had als thema: 'vrouwen met impact'. Daarover is een portrettenserie gemaakt door cultuurinstelling Rozet en via De KIM met een referentie naar r.k. professor Tine Halkes (1920 – 2011).

De kerngroep is dit jaar een aantal maal bij elkaar gekomen voor uitwisseling en kennismaking met nieuwe vrijwilligsters. Het adresbestand bestaat uit 130 contacten en de bijeenkomst in het najaar werd bezocht door 30 vrouwen.

De Konferentie Nederlandse Religieuzen reikte op 4 november een oorkonde uit

aan dit project. Het was een prachtige en feestelijke bijeenkomst in de Verkadefabriek met voornamelijk religieuzen en in totaal ongeveer 120 deelnemers. Uit een lijst van 36 inzendingen heeft de jury van de KNR-Waarderingsprijs, zes initiatieven genomineerd. Het project Take care B&B ontving de prijs en de KNR reikte de andere vijf projecten - waaronder dat van De KIM - een oorkonde uit. Het gaat om projecten waarin mensen zich inzetten voor gelijkwaardigheid en het overbruggen van verschillen.

3. Nijmegen in Dialoog

Nijmegen in Dialoog is een project van Huis van Compassie Nijmegen en Nijmegen Stad van Compassie, met medewerking van diverse organisaties uit het maatschappelijk middenveld. Projectpartner De KIM is in september begonnen met het specifieke doel om in lokale kerkgemeenschappen dialoogbijeenkomsten te organiseren. Stadgenoten die elkaar niet vanzelf tegenkomen, gaan met elkaar in dialoog over onderwerpen die in hun dagelijks leven belangrijk voor hen zijn. Bij voorkeur in de eigen buurt van de deelnemers. De dialogen worden begeleid door getrainde vrijwilligers die volgens de methode van *apriciative inquiry* de bijeenkomsten leiden. De KIM acteert hierin als coördinator en gespreksleider.

Op 3 november organiseerde De KIM twee Dialoogtafels in samenwerking met de Lutherse kerk Nijmegen. Er waren 12 deelnemers die rondom het thema 'De moeite waard' met elkaar in gesprek gingen. Deze dialoogtafels zijn in de hele stad georganiseerd in de week van de dialoog begin november.

"Ik denk met veel plezier terug aan onze ontmoetingen van vorige week. Het heeft mij persoonlijk ook weer een stap verder gebracht. Op een manier die ik niet verwachtte. Namelijk wat betreft de betekenis van God in mijn leven. Ook al ben ik een kerkverlater, ik heb nooit God verlaten. Blijkbaar trekt zich een nieuw spoor in mijn leven. De moeite méér dan waard. Dit vreugdevolle effect van de dialoog in jullie gastvrijheid, wilde ik jullie niet onthouden." (reactie van een deelnemer)

4. Zinvol Gelderland

Het project is dit jaar lokaal stevig verankerd binnen de eenzaamheidscoalitie Arnhem, die dit jaar verder ging onder de naam: De Wijkmakerscoalitie (<https://dewijkmakers.nl/project-malburgen.nl>). Het is dit jaar ook gelukt om samen te werken met lokale fondsen: Gemeente Arnhem en het Eef Sybesmafonds van de Raad van Kerken Arnhem. Deze samenwerking biedt nieuwe perspectieven in het borgen van het levensbeschouwelijke gedachtegoed van waaruit De KIM een bijdrage levert. Met name op het terrein van de presentie heeft De KIM een eigen inhoudelijke input kunnen leveren aan de coalitie.

Stichting De KIM heeft zich op de wijk gericht qua presentie en opbouwwerk via het buurthuis Het Duifje. Daarnaast is de KIM partner geworden in de stadsbrede aanpak 'Voor Elkaar in Arnhem'. In dit netwerk van welzijnsorganisaties werkt de KIM samen via een informele voordeur voor vragen van wijkbewoners. De KIM is daarmee een van de bouwstenen geworden voor een meer compleet en integraal wijkgerichte aanpak ter ondersteuning van de Arnhemse stadsbewoners in met name kwetsbare wijken. <https://www.voorelkaarinarnhem.nl/het-laatste-nieuws.nl>

Dit jaar had project Zinvol Gelderland in Arnhem de uitdagende taak om coronaproof aan de slag te gaan met de eenzaamheidsproblematiek. Hoe doe je dat? We konden immers niet bij mensen op bezoek gaan. Vanuit De KIM is in februari een idee gelanceerd dat door de andere participerende organisaties is omarmd. We zijn een brievenproject gestart in de wijk Malburgen waar 30 belangstellenden zich voor hebben gemeld en waarbij 15 koppels elkaar brieven schrijven. Na de wijk Malburgen werd wegens succes op zaterdag 20 november de eerste brief van Letter voor Letter overhandigd door de wethouder Inclusie aan een bewoonster in Klarendal. <https://www.stichtingdekim.nl/nieuws/bericht/officiële-en-ludieke-actie-kim-project.html>.

Tot slot verzorgden in december de studenten van de HAN een kerstactie samen met De KIM en VitaleVerbindingen, een zelforganisatie van mensen met een GGZ achtergrond. Ze brachten huis aan huis kerstsurprises langs bij onder meer de deelnemers van het brievenproject. De KIM werd eind dit jaar uitgenodigd een (online) inleiding te verzorgen voor de Wijkmakerscoalitie over de impact van het project Letter voor Letter.

5. Blaadjes van Betekenis

In dit jaar is het projectplan ontwikkeld dat een stabiele ondersteuningsstructuur wil bieden waarbinnen vertrouwde personen werkzaam zijn die de tijd krijgen om bewoners en wijken en dorpsgemeenschappen te leren kennen.

Het projectplan biedt ruimte voor een organische ontwikkeling van samenlevingsopbouw vanuit een dienende rol, waarbij het kiest voor *slow social work*. Het is een radicale keuze voor de richting en het tempo dat bewoners aangeven. Het gaat om mensen tussen de 60 en 75 die stuurloos, richtingloos kunnen worden, omdat ze hun werk moeten loslaten, hun kinderen hen minder nodig hebben, omdat deze zelfstandig in het leven staan. Of omdat hun ouders, voor wie ze een zorgtaak uitoefenden, komen te overlijden. Men voelt zich nog niet oud, maar wordt onzeker over de eigen gezondheid of van hun eventuele partner.

Kortom, de toekomst moet in de ogen gezien worden, maar waar zitten die ogen? Eenzaamheid ontstaat op de momenten dat de mensen in deze leeftijdsgroep ongemak ervaren om over zingeving te praten. Zingeving is de term voor vragen over de betekenis van je leven, van perspectief hebben. De brief biedt de gewenste methodiek van de traagheid. In een brief nemen mensen *nét* wat langer de tijd voor een verhaal. Dit projectplan is in 2021 ontwikkeld met het oog op uitvoering in 2022.

Ten slotte

Hopelijk heeft u met het lezen van dit jaarverslag een goed beeld kunnen krijgen van de projecten die De KIM heeft uitgevoerd. Binnen deze projecten zijn vele vrijwilligers actief die zich sterk maken voor een goed leven voor iedereen. De projecten worden gecoördineerd door consultants die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering. Maandelijks vindt er teamoverleg plaats en worden ontwikkelingen in de projecten doorgenomen.

Met betrekking tot publicaties: Mirjam Schuilenga schreef een recensie van het nieuwste boek van Erik Borgman: *Alle dingen nieuw; een theologische visie voor de 21ste eeuw*. De recensie verscheen in tijdschrift TGL 77(2021)1. En zij schreef een column: *Vreemde vogels? Vredevogels!* Deze verscheen in het septembernummer van Franciscaans maandblad.

Op 1 oktober 2021 heeft De KIM afscheid moeten nemen van Ellen Hogema na twee jaar dienstverband. Ellen heeft een fulltime betrekking bij Fontys Hogeschool aanvaard vanwege een studieopdracht rondom zingeving en levensbeschouwing. Ellen is bij De KIM als adviseur betrokken geweest bij het projectfriend4friend van collega-organisatie OSMAN en verzorgde op de startconferentie van stichting Tijdig te Limburg de inleiding over het Katholiek Sociaal Denken. De KIM wenst Ellen heel veel succes in de volgende stap in haar loopbaan.

Bestuur en organisatie

Het bestuur had in 2021 de volgende samenstelling:

- Piet Kuijper, voorzitter
- Eelco Rommens, penningmeester
- Harmen Binnema, secretaris
- Dré de Bruijn, algemeen bestuurslid
- Harry Scharrenborg, algemeen bestuurslid

Het team van consultants MA-werk bestond uit:

- Ellen Hogema (tot 1-10-2021)
- Mirjam Schuilenga